

## Čís. 1612.

**Nákladní listy čsl. státní dráhy jsou listinami veřejnými (§ 199 d) tr. zák.)**

(Rozh. ze dne 14. dubna 1924, Kr I 841/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Jičíně ze dne 7. prosince 1923, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou přestupkem podle §u 320 písm. f) tr. zák.

## Důvody:

Dovolávajíc se důvodů zmatečnosti čís. 9 a), 10, správně pouze čís. 9 a) §u 281 tr. ř., namítá zmateční stížnost, že nalézací soud pokládá nákladní list čsl. státní dráhy mylně za listinu veřejnou. Dle názoru zmateční stížnosti jde tu o listinu podniku výdělečného, státem sice provozovaného, ale soukromého. Námitka je právně bezpodstatná. Vrcholí-li snahy po soustavném, dle možnosti úplném soustředění železničního provozu v určitém státě v rukou jeho správy zejména v tom, že státní moc buď sama železnice zřizuje, nebo železné dráhy již stávající postupně ve svůj provoz přejímá, neděje se tak naprosto jen z ohledů fiskálních, ve snaze, zjednatí státní pokladně zdroj příjmů, jak mylně za to má stížnost zmateční, nýbrž především se zřetelem na nesmírný význam, který mají železnice jako jeden z nejdůležitějších prostředků veřejné dopravy pro hospodářský, politický a kulturní život a vývoj lidstva vůbec a pro plnění úkolů, sledovaných státem zvlášť. Dráhy bývají státem mnohdy zřizovány z pohnutek, které možnost jich výnosnosti buď vůbec, nebo dočasně již předem vylučují; tomu je tak na příklad u drah, stavěných z důvodů vojenských, hlavně strategických, nebo za účelem hospodářského povznesení některých, zejména odlehklých a hospodářsky chudých krajů. Ale ani zjev, že železniční provoz toho kterého státu ve svém celku neposkytuje výnosu, je naopak svému podnikateli buď trvalým, neb aspoň dočasným předchodným břemenem finančním, neodstrašuje správy dotyčných států od obstarávání jeho jako podniku státního právě jen z ohledu na onu jeho mimořádnou důležitost pro zájmy veškerenstva. Povaha železničních podniků jest arciť, i když je provozuje stát, rázu po výtce hospodářského a obchodního; než tento pojem a jemu odpovídající snahy státních správ, by železnice jimi provozované byly vedeny v duchu obchodním, aby tudíž státu při nejmenším nepřinášely ztrát, nýbrž byly pokud možno soběstačné, dlužno přesně rozlišovati od pojmu podniku výdělečného, totiž podniku, jehož výhradním účelem jest přinášeti majiteli hmotný prospěch, výtěžek. Zmateční stížnost, která oba tyto pojmy zřejmě nesprávně zaměňuje, je tudíž na omylu, pokud z domnělého, ve skutečnosti nestávajícího výdělečného rázu železničních podniků, provozovaných státem, usuzuje na jejich povahu jako podniků soukromých. Provoz na státních železnicích je záležitostí rázu veřej-

noprávního stejně jako i veškerá s ním související úřední činnost zaměstnanců státních drah tak, že i listiny, jimi jako úředními orgány státní moci v oboru jejich působnosti řádně vydané, jsou listinami veřejnými podle § 199 d) tr. zák.

#### Čís. 1613.

**Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.**

»Zástupem« (§ 39 čís. 2 zákona) dlužno rozuměti sejítí se většího počtu osob, při němž individualita jednotlivce ustupuje do pozadí a nepadá na váhu.

(Rozh. ze dne 14. dubna 1924, Zm I 10/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 25. října 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 16 čís. 1 zák. ze dne 19. března 1923, čís. 50 Sb. z. a n., mimo jiné z těchto

důvodů:

Neprávem popírá stížnost, že v projednávaném případě není znaku veřejnosti podle §u 16 čís. 1 zák. na ochranu republiky. Znak tento je blíže vymezen v §u 39 čís. 2 zákona v ten smysl, že veřejně jest vykonán čin, byl-li zejména spáchán ve shromáždění nebo před zástupem. Po skutkové stránce jest zjištěno, že u stolu seděl kromě obžalovaného svědek B. a pak asi 5 jiných hostů a že v téže hostinské místnosti byli ještě další hosté, kteří hráli v karty a seděli u jiných stolů. Dále vzal soud za prokázáno, že obžalovaný, opakuje závadný výrok, povstal a hlasitě jej pronesl, z čehož usuzuje soud, že zamýšlel, aby výrok byl všeobecně slyšen. Těmito zjištěními soudu je prokázáno, že tu byl takový počet lidí, jenž je způsobilý naplniti pojem zástupu, pod nímž rozuměti dlužno sejítí se většího počtu osob, a byl počet tento v tomto případě již takový, že při něm individualita jednotlivce ustupovala do pozadí a nepadala na váhu, jak to stížnost právě žádá. Za tohoto stavu věci netřeba se obíratí otázkou, zda jsou zde předpoklady »shromáždění« dle citovaného místa zákona. Výrok, odsuzující obžalovaného odpovídá proto stavu věci i zákonu.

#### Čís. 1614.

**Podmíněný odklad výkonu trestu (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n.)**

Povolení podmíněného odkladu výkonu trestu nelze činiti závislým na tom, že odsouzený do určité doby nahradí soukromému obžalobci útraty řízení (§ 5 zákona).